

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1266

25.12.2015

Директору Національного
антикорупційного бюро України

СИТНИКУ А.С.

Шановний Артеме Сергійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Дейдея Є. С., оголошений на засіданні Верховної Ради України 25 грудня 2015 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 7 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 23/08/08/12/15

«10» грудня 2015 р.

Директору Національного
антикорупційного бюро України
Ситнику А.С.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(в порядку ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

Щодо вжиття заходів реагування за фактами
порушення антикорупційного законодавства

Шановний Артеме Сергійовичу!

У зв'язку з виконанням повноважень народного депутата України мною отримано інформацію про численні факти корупційних правопорушень та порушень закону окремими службовими особами зі складу Служби безпеки України, прокуратури України, Державної служби експортного контролю України, митних органів, окремих міністерств і відомств центральної виконавчої влади, які з метою особистого збагачення та в інтересах іноземних держав використовують свої можливості і повноваження, реалізують злочинні корупційні схеми для фактичного знищення підприємств авіаремонтної галузі шляхом блокування їх господарської діяльності, безпідставного відкриття кримінальних проваджень, вилучення та тривалого утримування належного цим підприємствам майна, а також для зриву міжнародних програм за участю українських авіаремонтних підприємств, їх дискредитації на міжнародному рівні з метою недопущення надходження в Україну замовлень на ремонт авіаційних газотурбінних двигунів типу Д-30КП, Д-30КП-2.

Результатом такої діяльності стало завдання невинуватої шкоди авторитету нашої держави в авіаремонтній галузі, повне припинення надходження в Україну відповідних замовлень та їх перенаправлення авіаремонтним підприємствам Російської Федерації.

1. Так, стало відомо про існування стійких корупційних злочинних схем, одночасно направлених на знищення авіаремонтної галузі України в інтересах підприємств Російської Федерації. Ці схеми реалізуються спільно службовими особами Державної служби експортного контролю України, Служби безпеки України та митними органами ДФС України, і полягають в наступному:

Державна служба експортного контролю України (далі – ДСЕК), протиправно та самовільно трактуючи зміст постанов Кабінету Міністрів України та норм чинного законодавства в сфері державного експортного контролю, розіслала органам ДФС України листи-роз'яснення (зокрема, Лист ДСЕК № 2054/13-14 від 08.07.2014 року), які за своїм прямим призначенням містять правову інформацію, що їй повинні

враховувати та враховують в своїй роботі державні органи та підприємства. В цих листах ДСЕК встановлює додаткові, непередбачені чинним законодавством вимоги, зокрема щодо отримання висновків (дозволів) ДСЕК для здійснення міжнародних передач авіаційних двигунів типу Д-30КП, Д-30КП-2.

Керуючись цими листами, митниці ДФС незаконно відмовляють суб'єктам, які здійснюють міжнародні передачі авіаційних двигунів Д-30КП, Д-30КП-2 в їх митному оформленні, посилаючись на відсутність відповідного висновку (дозволу) ДСЕК, який не потрібен відповідно до вимог чинного законодавства.

Після чого про факт міжнародної передачі повідомляється СБУ, службові особи якої, достеменно знаючи про незаконність відповідних вимог ДСЕК, вилучають відповідні двигуни та під приводом визнання їх речовими доказами у кримінальних провадженнях, місяцями утримують, вимагаючи грошові кошти за їх повернення власникам та фактично блокують зовнішньоекономічну діяльність підприємств, які мають відповідні зобов'язання за зовнішньоекономічними договорами та несуть відповідальність за їх належне і своєчасне виконання.

Разом з тим, існує стала судова практика, і в численних судових рішеннях адміністративними судами України надається однозначний висновок про те, що міжнародні передачі авіаційних двигунів типу Д-30КП, Д-30КП-2 здійснюються без дозволу/висновку ДСЕК, дії митних органів, які відмовляли у митному оформленні таких двигунів, вимагаючи дозволу/висновки ДСЕК, визнаються протиправними, а відповідні картки відмови – скасовуються.

За отриманою інформацією, керівники слідчих підрозділів СБУ, а саме [REDACTED] та ін., знаючи про незаконність дій щодо порушення кримінальних проваджень і вилучення авіаційних двигунів, надають прямі вказівки своїм підлеглим щодо неповернення двигунів власнику, умисного затягування «досудового розслідування» в кримінальних провадженнях та ігнорування всіх судових рішень, якими встановлено, що авіаційні двигуни Д-30КП, Д-30КП-2 (зокрема, конкретно ті, які вилучені в рамках кримінальних проваджень!) контролю не підлягають.

Так, стало відомо, що 27.02.2015 року старшим слідчим слідчого відділу ГУ УСБУ в м. Києві та Київській області [REDACTED] на території митного посту «Західний» Київської міської митниці ДФС були безпідставно затримані та вилучені два авіаційні газотурбінні двигуни типу Д-30КП-2, №03053028602042 та №03053038602034, які ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД» на виконання умов зовнішньоекономічного договору в рамках реалізації спільної українсько-білоруської програми направляло до Білорусії.

02.03.2015 року відкрито кримінальне провадження № [REDACTED] за ч. 1 ст. 333 КК України за фактом міжнародної передачі вищезазначених двигунів без дозволу Державної служби експортного контролю України.

Ухвалою Печерського районного суду м. Києва від 02.03.2015 року в закритому судовому засіданні, без повідомлення власника майна на зазначені авіадвигуни було накладено арешт, а зберігачем арештованого майна судом було визначено Київську міську митницю ДФС.

За інформацією Київської міської митниці ДФС в березні 2015 року співробітниками ГУ УСБУ в м. Києві та Київській області арештовані двигуни були вивезені з території митниці та їх місцезнаходження не відомо.

Також стало відомо, що в порушення ухвали суду слідчий Смілий І.В. без повідомлення власника майна організував вивезення вищевказаних авіаційних

двигунів з території Київської міської митниці ДФС та 06.03.2015 року передав їх на зберігання казенному підприємству спеціального приладобудування “Арсенал” (вул. Московська, б. 8, м. Київ, 01010).

Важливо, що авіаційні двигуни потребують спеціальних умов зберігання. Невиконання робіт з технічного обслуговування на авіаційних двигунах призводить до виходу їх з ладу та неможливості подальшого використання двигунів без виконання дорогокоштовного та високотехнологічного ремонту. Як з’ясовано, КП СПБ “Арсенал” є підприємством спеціального приладобудування, не має і ніколи не мало ні технічної можливості, ні спеціалістів для проведення технічного обслуговування авіаційних двигунів типу Д-30КП. Такі роботи можуть бути виконані лише спеціалістами, в спеціальних умовах та з використанням спеціального обладнання.

Власник авіаційних двигунів не був допущений для їх огляду та визначення технічного стану, всі звернення і клопотання ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД» органом досудового розслідування ігноруються.

До теперішнього часу (з 27.02.2015 року) – протягом дев’яти місяців - досудове слідство взагалі не проводиться, а ТОВ «Флайт Сервіс ЛТД», яке не має жодного процесуального статусу в даному кримінальному провадженні, незаконно позбавлене своєї власності – вилучених авіаційних двигунів.

Діями органу досудового розслідування, який умисно ухиляється від його проведення та прийняття рішення у кримінальному провадженні, завдається значна матеріальна шкода підприємству, оскільки не дотримуються умови зберігання та не виконується технічне обслуговування арештованих авіаційних двигунів, що призводить до їх неминучого псування та неможливості подальшої експлуатації без виконання коштовного ремонту або до повної непридатності для подальшої експлуатації.

В той же час, відшкодування шкоди, завданої в результаті таких протиправних дій співробітників ГУ УСБУ в м. Києві та Київській області та Київської міської митниці ДФС, здійснюватиметься за рахунок Державного бюджету України.

Достеменно встановлено, що незаконність проведення досудового розслідування в кримінальному провадженні № 22015101110000040 від 02.03.2015 року за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 333 КК України, підтверджується чинними рішеннями судів (постанова Окружного адміністративного суду міста Києва від 20.07.2015 року, ухвала Київського адміністративного апеляційного суду від 07.10.2015 року), Висновком науково-правової експертизи (у галузі застосування норм законодавства України про державний експортний контроль) від 24.04.2015 року тощо.

Не зважаючи на наявність висновку експертизи та чинних рішень судів двох інстанцій про те, що будь-які міжнародні передачі авіаційних двигунів Д-30КП-2, а також їх вивезення здійснюються без дозвільних документів Держекспортконтролю, авіадвигуни протягом майже дев’яти місяців безпідставно утримуються органом досудового розслідування в неналежних умовах.

Як стало відомо, в березні-квітні 2015 року співробітники СБУ вимагали від президента концерну “Титан” [REDACTED] та директора ТОВ “Флайт Сервіс ЛТД” грошових коштів в розмірі 50 та 40 тис. доларів США. За відповідними фактами було порушено кримінальне провадження № [REDACTED] за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 189 КК України, досудове

розслідування в якому було доручено прокуратурі міста Києва. Разом з тим, як стало відомо, досудове розслідування в даному кримінальному провадженні проводиться неефективно, не виключено, що його проведення блокується службовими особами СБУ для забезпечення уникнення відповідальності та отримання можливості і далі реалізовувати відпрацьовані корупційні схеми, направлені на отримання від українських підприємств.

Підтвердженням цього став інший аналогічний факт незаконного затримання та вилучення на митному посту "Нові Яриловичі" Чернігівської митниці ДФС співробітниками УСБУ в Чернігівській області авіаційних двигунів Д-30КП-2, заводські № 03053018502085, № 03053018702043 (разом з усіма документами), міжнародну передачу яких 03.10.2015 року здійснювало ТОВ "Флайт Сервіс ЛТД" до Республіки Білорусь.

Неаконність такого вилучення очевидна, адже митне оформлення вказаних авіаційних двигунів було повністю завершено Миколаївською митницею ДФС України, жодних зауважень при оформленні не було, в наявності були всі документи, митна декларація. Через митний пост "Нові Яриловичі" авідвигуни переміщувались транзитом, і у службових осіб митниці також не виникло зауважень щодо їх оформлення та надано дозвіл на перетин кордону.

Не зважаючи на це, 03.10.2015 року співробітниками УСБУ в Чернігівській області двигуни були вилучені та вивезені з митної території.

Діями співробітників Служби безпеки України, умисно завдається значна матеріальна шкода підприємству, не дотримуються умови зберігання та не виконується технічне обслуговування вилучених авіаційних двигунів, що призводить до їх неминучого псування та неможливості подальшої експлуатації без виконання коштовного ремонту або до повної непридатності для подальшої експлуатації.

В той же час, відшкодування шкоди, завданої в результаті таких протиправних дій, здійснюватиметься за рахунок Державного бюджету України.

2. Так, стало відомо, що 27.11.2014 року Мінекономрозвитку виданий Наказ № 1395 про застосування спеціальної санкції – індивідуального режиму ліцензування зовнішньоекономічної діяльності - до суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності України - Товариства з обмеженою відповідальністю «Авіаремонтне підприємство «УРАРП», код ЄДРПОУ 30181494.

Підставою для застосування спеціальної санкції стало подання Головного управління контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки Служби безпеки України від 21.10.2014 року № 8/3/2-12384, в якому, зокрема, зазначено, що ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» порушено вимоги статей 29 та 46 Повітряного кодексу України, яке полягає в тому, що 23.12.2013 року літак Іл-76 молдовської реєстрації (бортовий №ER-IBZ), який належить ТОВ «Технолайн (ОАЕ)» здійснив посадку на військовому аеродромі Кульбакіно (м. Миколаїв) без необхідного дозволу, обов'язок отримання якого нібито покладался на ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП».

В той же час, достеменно встановлено не лише те, що ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» не є авіакомпанією, експлуатантом та користувачем повітряного простору, а, отже, в принципі не може порушити дозвільний порядок його використання, але й те, що державними органами України спростовано сам факт такого порушення, що підтверджено документально (Лист Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з повітряними суднами № 1.3-1.9/297

від 25.05.2015 року; лист Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з повітряними суднами № 1-1.9/830 від 22.12.2014 року; лист Державної авіаційної служби України № 1.18-14832 від 23.12.2014 року; лист Державного підприємства обслуговування повітряного руху України (УКРАЕРОПУХ) № 1.15-440 від 29.12.2014 року).

Як стало відомо, Мінекономрозвитку ігнорує всі доводи та офіційні документи державних органів України, надані на підтвердження непричетності ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» до будь-яких порушень порядку використання повітряного простору України та щодо відсутності самого факту такого порушення і, відповідно, можливості ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» вжити будь-яких заходів для усунення неіснуючих порушень закону.

Отримано підтверджену інформацію про те, що ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» неодноразово зверталось до Мінекономрозвитку із клопотаннями про скасування дії спеціальної санкції в порядку ст. 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» з наданням достатніх доказів неможливості усунення неіснуючих порушень та безперспективності подальшого застосування до нього спеціальної санкції, проте дію спеціальної санкції, застосованої до ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП», до теперішнього часу не скасовано.

Відмову у скасуванні дії спеціальної санкції Мінекономрозвитку обґрунтовує виключно посиленням на позицію ініціатора подання – Служби безпеки України, щодо того, що «на даний час відсутні підстави для скасування дії спеціальної санкції до ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП».

Листом від 11.08.2015 № 8/3/2-8569 Служба безпеки України поінформувала Мінекономрозвитку про доцільність розглянути питання щодо її скасування після усунення порушень законодавства, які стали підставою для застосування спеціальної санкції.

Викладена позиція державних органів суперечить як чинному законодавству України, так і міжнародним авіаційним правилам і нормам, виходячи з того, що законом передбачено право звертатися за отриманням відповідного дозволу виключно для експлуатантів повітряних суден та користувачів повітряного простору, до яких ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» не належить і ніколи не належало.

Відповідно до Правил надання експлуатантам дозволів на виліт з аеропортів України та приліт до аеропортів України, затверджених Наказом Державної авіаційної служби України та Міністерства оборони України № 897/703 від 28.11.2005 року та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 28.12.2005 року за № 1572/11852, відповідні дозволи видаються виключно експлуатантам. Згідно з вимогами п. 4.2. Правил заявка на отримання дозволу подається виключно експлуатантом до Державіаслужби України каналом АФТН на адресу: UKKASAXX (УККАЦАЬЬ), SIGA - IEVCAPS, FAX - 486-75-40 або за дипломатичними каналами (через Міністерство закордонних справ України згідно з пунктом 4.4 цих Правил.

Згідно з листом Державної авіаційної служби України № 1.18-14832 від 23.12.2014 року **ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» не видавалися сертифікати експлуатанта.**

У зв'язку з тим, що ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» не є, і ніколи не було експлуатантом та користувачем повітряного простору, на нього не може розповсюджуватися дія нормативних актів, на які послалися суди в своїх рішеннях

та Служба безпеки України в своєму поданні, та у товариства відсутні підстави і повноваження для отримання дозволів на виліт з аеропортів країни та приліт до аеропортів України будь-яких повітряних суден.

Крім того, ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» є ремонтною організацією. Воно не уповноважено і не може брати на себе відповідальність за достовірність інформації, що міститься в документах на повітряні судна, які прибувають в Україну для виконання ремонту, за легітимність і дійсність таких документів, оскільки відповідальність за це покладається на їх власників та експлуатантів повітряних суден.

Очевидно, що ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» визнано винним у невчиненні дій, які воно жодним чином не могло і не мало права вчиняти відповідно до законодавства.

Наслідком безпідставного застосування спеціальної санкції до авіаремонтного підприємства та покладання на нього обов'язку отримання дозволів на вліт в Україну повітряних суден, в той час, як підприємство не має прав і повноважень отримувати такі дозволи, що фактично позбавило ТОВ «Авіаремонтне підприємство «УРАРП» можливості вжити будь-яких заходів для скасування дії спеціальної санкції, в результаті чого зовнішньоекономічна діяльність підприємства повністю паралізована.

Очевидно, що безпідставне застосування службовими особами Мінекономрозвитку спеціальної санкції до підприємства, непричетність якого до інкримінованих йому порушень підтверджена документально, не лише суперечить вимогам чинного законодавства України, але й направлено всупереч інтересів держави та її авторитету в авіаційній галузі.

Як стало відомо, керівництвом підприємств, які постраждали внаслідок зазначених корупційних схем, а також народними депутатами України, Комітетами Верховної Ради України, іншими уповноваженими органами та посадовими особами була направлена низка звернень, в тому числі до СБУ та Генеральної прокуратури України, в яких викладені підтверджені факти скоєння злочинів, корупційних правопорушень, протиправного використання службових повноважень для незаконного відкриття кримінальних проваджень та під цим приводом незаконного вилучення і утримування майна підприємств і здійснення тиску на них та вимагання грошових коштів,

Викладеним в цих зверненнях фактам не було надано належної правової оцінки, реальна перевірка викладеної в них інформації не проводилася. Як стало відомо, всі ці звернення в кінцевому рахунку направлялись до тих самих органів і посадових осіб, про протиправні дії яких і повідомлялось в цих зверненнях.

Як вбачається, службові особи СБУ, Генеральної прокуратури України, у яких на розгляді перебували зазначені звернення, умисно не проводять по ним перевірку, перекручують або приховують факти та приховують ці злочини, забезпечуючи уникнення від відповідальності винних осіб.

Відповідно до ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат України має право звернутися із запитом до Президента України, до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до

керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, дати офіційну відповідь з питань, віднесених до їх компетенції.

На виконання своїх повноважень народного депутата України, у відповідності до ч. 6 ст. 15 Закону України "Про статус народного депутата України", я бажаю взяти безпосередню участь у розгляді внесеного мною запиту.

Виходячи з вищенаведеного, керуючись ст.ст. 15, 17 Закону України «Про статус народного депутата України», -

ПРОШУ:

1. Провести ретельну перевірку викладених в даному зверненні фактів, надати їм відповідну правову оцінку і вжити заходів по припиненню порушень законодавства.

2. Провести службове розслідування, встановити винних осіб та забезпечити притягнення їх до відповідальності за умисні дії, направлені на дискредитацію українських авіаремонтних підприємств, зрив міжнародної спільної українсько-білоруської програми в авіаремонтній галузі, невиконання українськими підприємствами своїх зовнішньоекономічних зобов'язань, наслідком чого є підрив авторитету держави та органів влади України.

3. Ініціювати відкриття кримінальних проваджень та притягнення до кримінальної відповідальності осіб, в діях яких вбачається наявність скалду кримінального правопорушення.

Про результати розгляду цього запиту прошу повідомити мене в установлений законом строк.

З повагою,
Народний депутат України

Є.С. ДЕЙДЕЙ
(№ посв. 032)